

ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS

(esimene koda laiendatud koosseisus)

19. juuli 1999*

Komisjoni otsus 94/90/ESTÜ, EÜ ja Euratom üldsuse juurdepääsu kohta komisjoni dokumentidele – Dokumentidele juurdepääsust keeldumise otsus – Autorsuse reegel –
Komitoloogia komiteed

Kohtuasjas T-188/97,

Rothmans International BV (varasema nimetusega Rothmans Group Holdings BV),
Hollandi õiguse alusel asutatud äriühing, asukoht Amsterdam, esindaja *solicitor* Scott
Crosby, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, advokaadibüroo
Victor Elvinger, 31 rue d'Eich,

hageja,

keda toetab:

Rootsi Kuningriik, esindaja: Erik Brattgård, hiljem välisministeeriumi nõunik Anders
Kruse, kättetoimetamise aadress Luxembourgis, Rootsi suursaatkond, 2 rue Heinrich
Heine,

menetlusse astuja,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: Ulrich Wölker ja Carmel O'Reilly, hiljem
õigustalituse ametnikud Ulrich Wölker ja Xavier Lewis, kohtudokumentide
kättetoimetamise aadress Luxembourgis, c/o õigustalituse ametnik Carlos Gómez
de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kostja,

mille esemeks on nõue tühistada komisjoni otsus, millega keeldutakse võimaldamast
hagejale juurdepääsu tolliseadustiku komitee protokollidele,

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS (esimene koda laiendatud
koosseisus),

koosseisus: koja esimees B. Vesterdorf, kohtunikud C. W. Bellamy, J. Pirrung,
A. W. H. Meij ja M. Vilaras,

kohtusekretär: H. Jung,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

arvestades kirjalikus menetluses ja 19. jaanuari 1999. aasta kohtuistungil esitatud, on teinud järgmise

otsuse

Õiguslik raamistik

1. Maastrichtis 7. veebruaril 1992. aastal alla kirjutatud Euroopa Liidu lepingu lõppaktis võtsid liikmesriigid vastu deklaratsiooni (deklaratsioon nr 17) teabele juurdepääsu õiguse kohta (edaspidi „deklaratsioon nr 17”) järgmistel tingimustel:

„Konverents leiab, et otsuste tegemise selgus ja arusaadavus tugevdab institutsioonide demokraatlikku iseloomu ning üldsuse usaldust administratsiooni vastu. Vastavalt sellele soovitab konverents, et komisjon esitaks nõukogule hiljemalt 1993. aastal aruande meetmete kohta, mille eesmärk on parandada üldsuse juurdepääsu institutsioonide käsutuses olevale teabele.”
2. Deklaratsiooni nr 17 kohaselt avaldas komisjon teatise 93/K 156/05 üldsuse juurdepääsu kohta institutsioonide dokumentidele (EÜT 1993, C 156, lk 5), mille ta saatis nõukogule, Euroopa Parlamendile ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele 5. mail 1993. aastal. 2. juunil 1993. aastal võttis komisjon vastu teatise 93/K 166/04 läbipaistvuse kohta ühenduses (EÜT 1993, C 166, lk 4).
3. Arvestades läbipaistvuspõhimõtte rakendamise suunas tehtud esimesi samme, kiitsid nõukogu ja komisjon 6. detsembril 1993. aastal heaks nõukogu ja komisjoni dokumentidele üldsuse juurdepääsu käsitleva käitumisjuhendi (EÜT 1993, L 340, lk 41, edaspidi „käitumisjuhend”), mille eesmärk oli kehtestada põhimõtted, mis reguleerivad juurdepääsu nõukogu ja komisjoni valduses olevatele dokumentidele.
4. Komisjon võttis omalt poolt selle käitumisjuhendi vastu 8. veebruari 1994. aasta otsusega 94/90/ESTÜ, EÜ, Euratom üldsuse juurdepääsu kohta komisjoni dokumentidele (EÜT 1994, L 46, lk 58, edaspidi „otsus 94/90”).
5. Komisjoni vastuvõetud käitumisjuhendis on sätestatud järgmine üldpõhimõte:

„Üldsusel peab komisjoni ja nõukogu valduses olevatele dokumentidele olema võimalikult laiaulatuslik juurdepääs.”
6. Käitumisjuhendis on termin „dokument” määratletud kui „mis tahes kirjalik tekst olenemata selle vormist, mis sisaldab olemasolevat teavet ja on nõukogu või komisjoni valduses.”
7. Käitumisjuhendis on jao „Esialgsete taotluste lahendamine” kolmandas lõigus sätestatud (edaspidi nimetatud „autorsuse reegel”):

„Kui institutsiooni valduses olev dokument on koostatud füüsilise või juriidilise isiku, liikmesriigi, teise ühenduse institutsiooni või organi või mis tahes muu riikliku või rahvusvahelise organi poolt, siis tuleb taotlus esitada otse autorile.”

8. Asjaolud, millele institutsioon saab tugineda, et õigustada dokumentidele juurdepääsu taotluse tagasilükkamist, on esitatud järgmiselt käitumisjuhendi neljandas jaos „Erandid”:

„Institutsioonid keelavad juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks:

- üldsuse huvide kaitset (avalik julgeolek, rahvusvahelised suhted, rahanduslik stabiilsus, kohtumenetlused, kontrollid ja uurimised),
- üksikisiku ja eraelu puutumatus kaitset,
- äri- ja tööstussaladuste kaitset,
- ühenduse finantshuvide kaitset,
- konfidentsiaalsuse kaitset, nagu seda nõuab füüsiline või juriidiline isik, kes andis teavet, või vastavalt teavet andnud liikmesriigi õigusaktidele.

Nad võivad ka keelduda juurdepääsu andmisest, et kaitsta institutsiooni huvi menetluse konfidentsiaalsuse vastu.”

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

9. Hageja on Hollandi õiguse alusel asutatud äriühing ja kuulub rahvusvahelisse Rothmansi kontserni. Ta tegeleb peamiselt tubakatoodete ja eelkõige sigarettide tootmise, turustamise ja müügiga.
10. 23. jaanuari 1997. aasta kirjaga palus hageja komisjonilt juurdepääsu mitmele dokumendile, mille hulka kuulusid tolliseadustiku komitee transiidiosakonna (edaspidi „komitee”) protokollid alates 4. aprillist 1995.
11. 21. veebruari 1997. aasta kirjaga teatas tolli ja kaudse maksustamise peadirektoraadi (XXI peadirektoraat) peadirektor hagejale, et hageja taotlusega tegeletakse võimalikult kiiresti, ent märkis, et arvestades taotletud dokumentide arvu ja laadi, saab hageja vastuse tõenäoliselt hiljem kui kuu aja pärast.
12. 26. veebruari 1997. aasta kirjaga palus hageja peadirektoril kinnitada, et juurdepääsu taotlus oli rahuldatud otsuse 94/90 artikli 2 lõike 2 tähenduses ning et osutatud ühekuuline ajavahemik oli vajalik üksnes dokumentide koostamiseks.
13. Kuna vastust ei olnud saabumas, siis palus hageja 14. märtsi 1997. aasta kirjaga komisjoni peasekretäril vaadata läbi juurdepääsust keeldumise kavatsus, nagu on sätestatud otsuse 94/90 artikli 2 lõikes 2.
14. Peasekretariaat vastas 24. aprillil 1997. aastal, et taotlusega tegeletakse nii kiiresti kui võimalik, aga see võtab ilmselt rohkem aega kui üks kuu, enne kui hageja saab vastuse.

15. 25. aprilli 1997. aasta kirjas väitis hageja, et peasekretäri mittevastamine ühe kuu jooksul pärast läbivaatamistaotluse esitamist tähendas otsust tema taotlus tagasi lükata.
16. 30. aprilli 1997. aasta kirjaga edastas peasekretär mitmed komisjoni dokumendid, ent keeldus väljastamast komitee protokolle põhjendusel, et komisjon ei ole nende autor. Peasekretär viitas ka komitee sisemäärusele, milles on märgitud, et tema töö on konfidentsiaalne.
17. 6. mail 1997. aastal palus hageja peasekretäril kinnitada, et edastatud dokumendid olid kõik dokumendid, mis loeti juurdepääsetavaks, osutada, kes on komitee protokollide autor, ning edastada talle komitee sisemäärus.
18. Peasekretariaat kinnitas 15. mai 1997. aasta kirjaga, et ta saatis hagejale kõik dokumendid, mis olid XXI peadirektoraadi valduses, välja arvatud komitee protokollid. Ta kinnitas, et kuigi protokollid on koostanud komisjon oma sekretariaadiülesannete täitmisel, on need vastu võtnud komitee, kes on seega nende autor. Peasekretariaat keeldus väljastamast komitee sisemäärust, põhjendusel, et komisjon ei ole selle dokumendi autor. Lisaks kordas ta, et selle määruse kohaselt on komitee menetlused konfidentsiaalsed.
19. 30. mai 1997. aasta kirjadega taotles hageja juurdepääsu kõnealustele protokollidele iga liikmesriigi tolliasutuselt. Käesoleva hagiavalduse esitamise kuupäevaks oli ta saanud seitse vastust, millest üksnes kahes kinnitati taotluse kättesaamist ning ülejäänud viies keelduti juurdepääsust, viidates enamikul juhtudel komitee tehtava töö konfidentsiaalsusele.

Menetlus

20. Hageja esitas käesoleva hagiavalduse, mis saabus Esimese Astme Kohtu kantseleisse 24. juunil 1997.
21. Esimese Astme Kohtu kantseleisse 25. novembril 1997. aastal saabunud dokumendiga palus Rootsi Kuningriik luba astuda menetlusse hageja nõuete toetuseks. 12. detsembri 1997. aasta määrusega andis Esimese Astme Kohtu esimese koja esimees talle loa menetlusse astuda.
22. 11. novembri 1998. aasta otsusega otsustas Esimese Astme Kohus suunata kohtuasi esimesele kojale laiendatud koosseisus.
23. Ettekandja-kohtuniku ettekande järel otsustas Esimese Astme Kohus (esimene koda laiendatud koosseisus) avada suulise menetluse eelnevate uurimistoiminguteta. Ent menetlust korraldavate meetmete raames palus Esimese Astme Kohus kostjal ja nõukogul vastata enne kohtuistungit kirjalikult mitmele küsimusele. Kostja ja nõukogu tegid seda selleks ette nähtud aja jooksul.
24. 13. novembri 1998. aasta kirjaga kinnitas komisjon seega kohtule vastusena kohtu kirjalikele küsimustele, et ta saatis hagejale 20. novembril 1997. aastal teatavad dokumendid, mille ta oli kogemata jätnud talle edastamata. Ta kinnitas, et tal ei ole rohkem asjakohaseid dokumente.

25. Kohtuistung toimus 19. jaanuaril 1999. Pooled esitasid kohtukõned ja vastused Esimese Astme Kohtu küsimustele.

Poolte nõuded

26. Hageja palub Esimese Astme Kohtul:
- tühistada komisjoni 15. mai 1997. aasta otsus või teise võimalusena komisjoni 30. aprilli 1997. aasta otsus, millega keeldutakse võimaldamast hagejale juurdepääsu teatavatele dokumentidele;
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
27. Komisjon palub Esimese Astme Kohtul:
- jätta hagiavaldus rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja hagejalt.
28. Rootsi Kuningriik väidab menetlusse astujana, et Esimese Astme Kohus peaks tühistama komisjoni 15. mai 1997. aasta otsuse.

Vaidluse ese

29. Pärast komisjoni 13. novembri 1998. aasta vastust kinnitas hageja kohtuistungil kohtu nõudmisel, et vaidluse ese on seotud üksnes komitee protokollidega.
30. Pidades silmas asjaolu, et hageja soovib eelkõige 15. mai 1997. aasta otsuse tühistamist ja teise võimalusena 30. aprilli 1997. aasta otsuse tühistamist, tuleb määrata kindlaks, milline on meede, millel on hageja huve puudutavad siduvad õiguslikud tagajärjed, mis toovad kaasa tema õigusliku olukorra olulise muutuse (vt näiteks Esimese Astme Kohtu 22. oktoobri 1996. aasta otsust kohtuasjas T-154/94: CSF ja CSME vs. komisjon, EKL 1996, lk II-1377, punkt 37).
31. Seoses sellega on sisu põhjal selge, et 15. mai 1997. aasta kiri on kõigest 30. aprilli 1997. aasta otsuse kinnitus, milles keeldutakse edastamast komitee protokolle. Kirjas viidatakse ka keeldumisele edastada komitee sisemäärust, ent see määrus ei kuulu kõnealuste dokumentide hulka. Lisaks sisaldab see mõningaid täiendavaid selgitusi ja teavet.
32. Eeltoodud arvestades on ainus õigusakt, mida saab vaidlustada EÜ asutamislepingu artikli 173 kohaldamisel (pärast muutmist EÜ artikkel 230), 30. aprilli 1997. aasta otsus (edaspidi „vaidlustatud otsus”).
33. Järgmisena märgib kohus, et ei taotlus ega vastus ei võimalda määrata kindlaks, kas hageja esitab väite autorsuse reegli õiguspärasuse kohta (vt eespool punkti 7). Seoses sellega otsustati suulise menetluse jooksul, et hageja ei esita sellist väidet.

Põhiküsimus

34. Hageja esitab oma hagi toetuseks kaks väidet. Esimese väite kohaselt on rikutud EÜ asutamislepingu artiklit 190 (praegu EÜ artikkel 253) ning teise väite kohaselt otsust 94/90.

Esimene väide: asutamislepingu artikli 190 rikkumine

35. Hageja väidab, et vaidlustatud otsus on tehtud valede põhjenduste alusel, mis toovad kaasa selle tühistamise.
36. Kohus märgib, et järjekindla kohtupraktika kohaselt tähendab põhjenduste esitamise kohustus seda, et vaidlustatud meetme vastu võtnud ühenduse asutuse põhjendused tuleb esitada selgelt ja ühemõtteliselt, et asjaomased isikud saaksid teha kindlaks meetme põhjused, et kaitsta oma õigusi, ning et ühenduse kohtul oleks võimalik teostada kohtulikku kontrolli (vt Esimese Astme Kohtu 6. veebruari 1998. aasta otsust kohtuasjas T-124/96: Interporc vs. komisjon, EKL 1998, lk II-231, punkt 53).
37. Käesoleva kohtuasja puhul esitas komisjon vaidlustatud otsuse põhjendused, viidates autorsuse reeglile ning kinnitades, et selle reegli kohaselt on hageja taotlus vastuvõetamatu, kuna soovitud dokumentide autor on kolmas isik. Need põhjendused on piisavalt selged, et asjaomane pool suudaks mõista, miks komisjon ei edastanud talle kõnealuseid dokumente.
38. Seega tuleb esimene väide tagasi lükata.

Teine väide: otsuse 94/90 rikkumine

Poolte argumendid

39. Hageja väidab eelkõige, et komisjon rikkus otsuse 94/90 sätteid, kui ta keeldus, tuginedes autorsuse reeglile, võimaldamast juurdepääsu komitee protokollidele.
40. Ta märgib seoses sellega, et komisjon koostab komitee protokolle. Oma tööülesannete tõttu on komisjon materiaalselt ja intellektuaalselt nende dokumentide autor. Asjaolu, et komitee kiidab need dokumendid heaks, ei ole piisav, et talle autori staatust anda.
41. Hageja väidab ka, et autorsuse reegli eesmärk on kaitsta kolmandate isikute dokumente. Ta juhib tähelepanu, et komitee esimees on komisjoni ametnik. Samuti on komisjoni esindaja see, kes kutsub komitee kokku, koostab selle päevakorra, jagab liikmetele dokumente ja täidab sekretariaadiülesandeid. Lisaks tuleb kogu komiteele mõeldud kirjavahetus adresseerida komisjonile ja märkida saajaks komitee esimees.
42. Komisjon eitab, et ta keeldus võimaldamast juurdepääsu hageja taotletud komitee protokollidele. Ta väidab, et oma 30. aprilli 1997. aasta kirjas ta üksnes teavitas hagejat sellest, et komitee protokollid ei ole „komisjoni dokumendid”.
43. Ta väidab seoses sellega, et autorsuse reeglile viitamisega eristatakse dokumendi valdajat ja dokumendi autorit. Ta väidab, et otsus 94/90 kehtib üksnes nende

dokumentide suhtes, mille autor ta on. See on *sine qua non* tingimus mis tahes juurdepääsutaotluste vastuvõetavuse puhul. Käesoleval juhul komisjon üksnes juhtis tähelepanu, et komitee protokollidele juurdepääsu taotlus oli vastuvõetamatu.

44. Komisjon eitab, et ta on protokollide autor. Ta tunnistab, et ta osutab komiteele sekretariaaditeenuseid ning selle raames koostab koosolekute protokollid. Ent üksnes tõsiasi, et ta teeb sellist tehnilist tööd, ei ole iseenesest piisav, et lugeda ta autoriks, kuna see määratakse kindlaks teksti „intellektuaalse kuuluvusega”. Komitee kiidab protokollid heaks ning, nagu hageja ise tunnistab, on ainuisikuliselt vastutav oma arutelude eest. Komisjon ei saa olla seega nende dokumentide autor intellektuaalse kuuluvuse mõistes.
45. Komisjon lükkab lisaks tagasi hageja argumendi, et komitee on üksnes komisjoni allüksus. Ta väidab, et selle argumendiga tõlgendatakse vääralt niinimetatud komitoloogia komiteede rolli, ülesandeid ja kohta ühenduse institutsioonilises raamistikus.
46. Kooskõlas nõukogu 13. juuli 1987. aasta otsusega 87/373/EMÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused (EÜT 1987, L 197, lk 33, edaspidi „komitoloogia otsus”), abistavad selle otsuse kohaselt asutatud komiteed komisjoni rakendusmeetmete vastuvõtmisel nõukogu antud volituste alusel. Komisjon järeldab sõna „abistama” kasutamisest, et neid komiteesid ei saa pidada komisjoni lahutamatuks osaks.
47. Tolliseadustiku komitee koosneb liikmesriikide esindajatest ja see loodi mitte komisjoni poolt, vaid nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määrusega (EMÜ) nr 2913/92, millega on kehtestatud ühenduse tolliseadustik (EÜT 1992, L 302, lk 1). Selle komiteega konsulteerimine on oluline menetlusnõue, mille rikkumine tähendab menetluseeskirjade rikkumist, mis toob kaasa sel viisil vastuvõetud meetmete tühistamise.
48. Rootsi valitsus juhib tähelepanu, et otsus 94/90 on meede, millega saab anda õigusi kolmandatele isikutele, mida komisjon on kohustatud järgima (Esimese Astme Kohtu 5. märtsi 1997. aasta otsus kohtuasjas T-105/95: WWF UK vs. komisjon, EKL 1997, lk II-313, punkt 55).
49. Rootsi valitsus väidab, et nii-öelda komitoloogia komiteed abistavad komisjoni nõukogu poolt komisjonile delegeeritud volituste rakendamisel. Organisatsioonilisest ja halduslikust seisukohast tuleb neid komiteesid seega käsitada komisjoni lahutamatu osana.
50. Rootsi valitsus märgib lisaks, et kui komitoloogia komiteesid käsitataks eraldi organitena, siis tähendaks see, et selliste komiteede dokumendid ei kuulu nõukogu ja komisjoni dokumentidele üldsuse juurdepääsuga seoses vastuvõetud eeskirjade kohaldamisalasse. Isik, kes soovib omandada juurdepääsu komiteede tööle, sõltuks sel juhul komiteede omal äranägemisel tehtud otsustest ilma võimaluseta kohtupoolsele läbivaatamisele. Selline tõlgendus kahjustaks läbipaistvuse põhimõtet ning vaevalt et see sai seega olla deklaratsiooni nr 17 allakirjutante

kavatsus või Euroopa Ülemkogu Birminghami ja Edinburghi 1992. aasta (EÜ Bülletään 10-1992, lk 9, ja EÜ Bülletään 12-1992, lk 7) ja Kopenhaageni 1993. aasta istungjärkude deklaratsioonide autorite kavatsus (EÜ Bülletään 6-1993, lk 16).

51. Rootsi valitsus leiab, et komitee protokollid koostas komisjon oma tegevuse raames. Komisjon peaks seetõttu olema kontrollitud hageja esitatud taotluse sisu ja määranud kindlaks, kas nõutud dokumente saab avaldada.
52. Teise võimalusena arutleb hageja, et 30. aprilli 1997. aasta ja 15. mai 1997. aasta kirjade kohaselt rikkus komisjon otsust 94/90 ja käitumisjuhendit, kui ta keeldus võimaldamast juurdepääsu, tuginedes komitee sisemääruse sätetele, mis käsitlevad komitee menetluse konfidentsiaalsust, ilma asjaomaste poolte vastavaid huve kontrollimata.

Esimese Astme Kohtu hinnang

53. Kõigepealt tuleb silmas pidada ühelt poolt seda, et deklaratsioonis nr 17 ja käitumisjuhendis on sätestatud üldpõhimõtte, et üldsusel peaks olema võimalikult ulatuslik juurdepääs komisjoni ja nõukogu valduses olevatele dokumentidele, ning teiselt poolt seda, et otsus 94/90 on meede, millega antakse kodanikele õigus juurdepääsule komisjoni valduses olevatele dokumentidele (eespool viidatud otsus kohtuasjas WWF UK vs. komisjon, punkt 55).
54. Järgmiseks on oluline märkida, et kui üldpõhimõtte on kehtestatud ja selle põhimõtte erandid sätestatud, siis tuleb neid erandeid täpselt tõlgendada ja kohaldada, et mitte kahjustada üldpõhimõtte kohaldamist (eespool viidatud otsused kohtuasjades WWF UK vs. komisjon, punkt 56, ja Interporc vs. komisjon, punkt 49).
55. Seoses sellega on autorsuse reeglina, olenemata selle kirjeldusest, nähtud otsuses 94/90 ette erand läbipaistvuse üldpõhimõttest. Sellest järeldub, et seda reeglit tuleb täpselt tõlgendada ja kohaldada, et mitte kahjustada läbipaistvuse üldpõhimõtte kohaldamist.
56. Nende märkuste põhjal peab kohus hindama argumenti, et komitoloogia komiteed on täiesti eraldi ja sõltumatud komisjonist ning et kõnealused dokumendid ei ole järelikult komisjoni dokumendid.
57. Komitoloogia komiteed pärinevad asutamislepingu artiklist 145 (praegune EÜ artikkel 202), milles on sätestatud, et nõukogu võib anda komisjonile nõukogu vastuvõetavates õigusaktides volitused rakendada nõukogu kinnitatud eeskirju. Need komiteed, mis on asutatud komitoloogia otsuse alusel, koosnevad liikmesriikide esindajatest ja nende eesistuja on komisjoni esindaja.
58. Komitoloogia otsuse kohaselt abistavad selle otsuse alusel loodud komiteed, nagu tolliseadustiku komitee, komisjoni talle antud ülesannete täitmisel. Lisaks sellele osutab komisjon komitee sisemääruse tingimuste alusel komiteele sekretariaaditeenuseid, mis tähendab, et ta koostab komitee protokolle, mille komitee vastu võtab. Lisaks ilmneb, et sellel komiteel ei ole sarnaselt teiste

komitoloogia komiteedega oma administratsiooni, eelarvet, arhiivi ega ruume ega ka oma aadressi.

59. Eeltoodud järelduste põhjal ei saa komiteed käsitleda „veel ühe ühenduse institutsiooni või organina” otsuse 94/90 alusel vastuvõetud käitumisjuhendi tähenduses. Kuna komitee ei ole ka ei füüsiline ega juriidiline isik, liikmesriik ega muu riiklik või rahvusvaheline organ, siis ei kuulu ta ühtegi kolmandate isikute kategooriasse, mis on selles juhendis loetletud.
60. Esimese Astme Kohtu nõudel kinnitas nõukogu, et komitoloogia komiteed ei ole tema tegevuse toetamiseks loodud töörühmad, vaid on vastupidi loodud eesmärgiga abistada komisjoni talle antud ülesannete täitmisel. Lisaks sellele märkis nõukogu, et nende komiteede koostatud dokumentide koopiad olid tema käes üksnes erandkorras. Nõukogu kinnitas, et komitoloogia komitee protokollid ei ole talle kuuluvad dokumendid ning seega ei ole tal õigust võimaldada juurdepääsu nendele protokollidele. Lisaks märkis ta, et komitoloogia komitee protokollidele juurdepääsu taotlus tuleb esitada komisjonile, kuna komisjon on sellise komitee eesistuja ja sekretariaaditeenuste osutaja.
61. Lisaks sellele tähendaks keeldumine mitmete komitoloogia komiteede protokollidele juurdepääsu võimaldamast olulist piirangut seoses dokumentidele juurdepääsuga, mille olulisust on kinnitanud Euroopa Kohus oma 30. aprilli 1996. aasta otsuses kohtuasjas C-58/94: Madalmaade Kuningriik vs. nõukogu, EKL 1996, lk I-2169, ja Esimese Astme Kohus viimati oma 17. juuni 1998. aasta otsuses kohtuasjas T-174/95: Svenska Journalistförbundet vs. nõukogu, EKL 1998, lk II-2289. Selline piirang ei ole kooskõlas dokumentidele juurdepääsu õiguse põhieesmärgiga.
62. Eeltoodut arvestades tuleb otsustada, et dokumentidele juurdepääsu käsitlevate ühenduse eeskirjade kohaldamisel kuuluvad komitoloogia komiteed komisjoni alla. Seega peab komisjon otsustama nende komiteede dokumentidele, nagu kõnealused protokollid, juurdepääsu taotluste üle.
63. Komisjonil ei olnud seega õigust käesoleval juhul keelduda juurdepääsust komitee protokollidele, tuginedes autorsuse reeglile, mis on sätestatud otsusega 94/90 vastuvõetud käitumisjuhendis. Järelikult ta rikkus seda otsust vaidlustatud otsuse vastuvõtmisega.
64. Seega tuleb teine väide rahuldada ning vaidlustatud otsus tühistada, ilma et oleks vajadust hageja esitatud teist võimalust uurida.

Kohtukulud

65. Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb mõista kohtukulud välja temalt, võttes arvesse hageja nõudeid.

66. Kodukorra artikli 87 lõike 4 alusel peavad liikmesriigid ja institutsioonid, kes on kohtuasjas menetlusse astunud, oma kulud ise kandma. Rootsi Kuningriik, kes on menetlusse astunud hageja toetuseks, peab seetõttu oma kohtukulud ise kandma.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (esimene koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

- 1. Tühistada komisjoni 30. aprilli 1997. aasta otsuse, millega keeldutakse võimaldamast hagejale juurdepääsu tolliseadustiku komitee protokollile.**
- 2. Mõista komisjonilt lisaks tema enda kohtukuludele välja hageja kohtukulud.**
- 3. Jätta Rootsi Kuningriigi kohtukulud tema enda kanda.**

Vesterdorf

Bellamy

Pirrung

Meij

Vilaras

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 19. juulil 1999. aastal Luxembourgis.

Kohtusekretär

Koja esimees

H. Jung

B. Vesterdorf